

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВАНКИ

*«Вишиванка — поема життя,
закодована вічність в узорах».*

*Вишиванка - символ Батьківщини,
Дзеркало народної душі,
В қолисанці купані хвиліни,
Світло і тривоги у вірші.
Вишиванка - дитинча қирпате,
Що қвітқы зиває в перепліт,
Материнськ...и-қи, усміх тата,
Ірадідіє пророчий заповіт.
Юрій Лазірко*

Вишиванка - це історія і культура українського народу.

Все в цій, здавалося б, простій сорочці цінувалося.

Техніка виконання, тканина, колір і візерунок всьому надавалося особливе, і навіть сакральне, значення.

По тому, як вишита сорочка можна було говорити про походження і статус власника, а також про його матеріальне благополуччя.

Нікому достеменно невідомо, коли саме утворилася вишиванка.

Як її виникнення, так і розвиток було поступовим.

Створювалися протягом століть різні техніки та візерунки, щось видходило, а щось навпаки робилося багатшим і красивішим.

Кожному орнаменту надавалося особливе значення, хоча всі вони служили оберегом для володаря від усяких бід і нечистої сили.

Для немовляти першу вишиту сорочку вишивали на тканині, яка оброблялася свічками хрещеними при хрещенні малюка. Вважалося, що дитину захищають від бід, негараздів і нечисті, таким чином. Також, в деяких регіонах, на цих сорочках вишивали в непомітному місці червоний хрест.

Коли починався посівний сезон, в українців були приховані спеціально вишиті для цього сорочки. Одягалися всі в таку сорочку і влаштовували цілу виставу, просили у землі врожаю, співали, водили хороводи (цей звичай сягає корінням до давньослов'янських традицій).

Є ще й такий звичай: молода наречена мала подарувати нареченому і його батькам по вишитій сорочці. Сорочку для майбутньої свекрухи обов'язково перед тим, як сісти вишивати, потрібно було вимочити в дуже солоній воді, щоб уникнути бід і сліз в майбутній сім'ї.

Наші пращури вважали, що прилегла до тіла сорочка - це провідник магічної сили, яка оберігає свого власника від усього поганого. У зв'язку з цим було і багато прикмет і забобонів. Сорочки для жінки пряли тільки з конопель або льону. Вважалося, що ці рослини захищають майбутню матір і її, ще не народжене дитя.

Величезне значення надавалося і орнаменту на вишитих сорочках. Не можна було переймати малюнок, наприклад, у подруги або родича, так як це означало що людина як би «забирає» або «повторює» чужу долю.

Вишита сорочка - це не просто красивий одяг, а історія і культура цілого народу. За малюнком і техніці вишивки можна простежити вплив різних стародавніх культур і народів. Вишиванку берегли більше, ніж гроші, адже вона була оберегом і захистом. Це культовий і в деякому роді магічний предмет одягу.

Сорочка-оберіг

*Вишивала мама синіми ниткам, -
зацвілі волошки буйно між житами.
Узяла матуся Червоненьку нитку, -
запалали маки у пшениці влітку,
Оберіг-сорочку вишила для сина.
Візерунком стали квіти України:
маки та волошки, мальви біля хати.
Частку для дитини Вишивала мати.*

*Шила-Вишивала хрестики зелені, -
зашуміло листя на вербі й калині.
Золотилося сонце у розлогій кроні.
Вишивана частка, наче по долоні.*

*Оберіг-сорочку вишила для сина.
Візерунком стали символи Вкраїни:
і верба, й калина, сонях біля хати.
Щастя для дитини Вишивала мати.*

*Білими по Білім Вишивала ненька,
до ниток влітала всю любов серденько.
Дрібно гаптувала росяні мережки,
Щоб не заростає у дитинство стежки.*

*Оберіг-сорочку вишила для сина.
Візерунком стала рідна Україна.
Мамина Турбота Збереже сорочку,
захистять від лиха хрестиків рядочки.*

Леся Вознюк

Сорочку мати сину вишивала
І душу, й серце в вишивку вкладала.
Як пам'яті народної відлунки,
На полотні з'являлись візерунки,
Де кожен хрестик – то життєві миті...
Мережила по білому блакиттю,
Лягала ниточка до ниточки мрійливо –
Дитині б долю вишити щасливу,
Щоб оберегом стала для синочка
Руками неньки вишита сорочка.

Черняхівський Анатолій

